

Много често участниците в различните литературни конкурси се питат каква е мотивацията на дадено жури, за да награди една или друга книга. В този брой на АВ ви предлагаме текста на Евдокия Борисова, председател на журито на Националния конкурс за поезия „Иван Пейчев“, и с него поставяме началото на една рубрика, която да представя мненията на членове на журитата на националните конкурси у нас в името на една по-голяма прозрачност, а и на яснота по отношение на критериите за оценка.

А la guerre comme a la guerre... преди да измият кръвта

Евдокия Борисова

Не е вярно, че поетите вече са написали всичко
и на теб ти остава само да циклиши
Йордан Ефтимов

Десетото издание на националния конкурс за поезия „Иван Пейчев“ в Шумен приключи на 14 декември, два дни преди рождения ден на поета, с връчване на голямата награда и грамотите на номинираните. Четохме усърдно, с надежда, че този път ще се разминем без скандал. Все пак две реални войни бушуват около нас, а ние говорим за поезия, класираме книги и сме погрозително мирни. Въпреки военните сюжети, но именно заради антивоенния патос на някои лирически книги в конкурса, ние решихме, че видимо се откроява една. И тя грабна голямата награда. Това „грабване“ обаче не беше лесно. Защото тази година решихме да се доверим – в индивидуалната класация на всеки от деветчленното жури – освен на продуктивния дебат на живо и на допълнителна точкова система. Какво означава това и кому е нужно? Веднага отговарям – в името на максималната прозрачност (и разбира се – с риск да ни обвинят, че правим бакалски сметки). Време е за промяна, за абсолютна видимост в правила и условия, в нагласи и възгледи, в принципи и отношения. Но каква обективност може да има в оценяването на художествена литература, особено на поезия? Да, оказа се, че вкусовете ни са много различни, че предпочитанията на журиращите относно стиха, метафората, ритмиката, римата са много различни, че познанията ни за поезията и историческия литературен процес не са константа, че изначалните аксиоми на стиховедския ни усет са подвластни на времето и възрастта, че идеологичите са в състояние да ни разделят в чистите територии на поезията. Ясно е – няма чиста поезия дори когато е любовна или пейзажно-импресионна, философско-екзистенциална. А литературата наистина се оказва неотделима от „злобата на деня“.

И така, всеки от журито (председател – професор Евдокия Борисова, членове – професор Добрин Добрев, основател на конкурса, доцент Надежда Цочева, доцент Юрий Проданов, всички от Шуменския университет, критикът писател и публицист Митко Новков, поетесата Мирела Иванова, носителка на предходната награда на конкурса поетът Тони Телалов, поетът Антонин Горчев, представител на Сдружението на шуменските писатели „Иван Пейчев“, и Красимира Димитрова, представител на Община Шумен, организатор на конкурса) – трябваше да отличи по 5 от над 80 представени в конкурсната програма поетически книги и да ги точкува според собствената си поуредба. Безпоциадната аритметика посочи, че го финала в спор за първото място с по 20 точки отиват книгите на Йордан Ефтимов „Преди да измият кръвта“ (София, изд. „Лист“, 2022) и на Едвин Сузарев „Блудни синове“ (изд. Scribens, 2023). Последва балотаж – сега е модерно, а журито, което заседаваше на живо, имаше възможността дълго да дебатира. Развихреният спор по същество се превърна в динамичен разговор за литература, за поетически достойнства, за концептуални послания, за борба на стилове и поетически образи на двете толкова различни помежду си поетически книги, достойни да получат голямата награда.

Тазгодишният лауреат на конкурса е **Йордан Ефтимов** за стихосбирката си „**Преди да измият кръвта**“. Но освен победителя бяха отличени с грамота цели 25 класирани от журито (от общо над 80-те) имена и заглавия. Някой вероятно би казал, че напомниме малко на „Златният Орфей“, но това е максимално пъстрият избор на поетики и авторски гласове. Това са: Едвин Сузарев („Блудни синове“), Палми Ранчев („Под шапката на скитника“), Димитър Гачев („Създавател на глобуси“), Златозар Петров („Отдалечаване на ангела“), Георги Гаврилов („Последният Буенос Айрес“), Людмила Калоянова („Номад“), Кръстьо Раленков („Смъртта разпитва вече кой си“), Валентин Дишев („Ехodus Имена“), Галина Вълчева („Деветият облак“), Катя Димитрова („Плач по всички жени преди мен“), Крум Филипов („Писма до сина ми“), Татяна Карова („Високо“), Нинко Кирилов („Падаме завинаги“), Веселина Ангелова („Сърце и липи“), Антина Златкова („Контражур“), Яна Монева („Всички опити да се извиним“), Теа Монева („Преводачът на света“), Ева Гочева („Съвсем друга история“), Преслава Виденова („Постоянна експозиция“), София Милева („Лошо настроение“), Маламир Николов

(„Въпрос на оцеляване“), Ива Иванова („Нещата, за които мълчим“), Теодора Лалова („В такива следобеди“), Иван Брезов („И сърцето тренира своята смърт“), Кристина Апостолова („Калима“).

Конкурсът предоставя истинска среща на поколенията, при това не две, а цели три поколения в съвременната ни лирика, които влизат в задочен лирически дует, също дуел, а гласовете им чуват в равнопоставена хармония. Те се срещат и разделят там някъде в 90-те, където доайните са били в своята зрелост, средното поколение днес (моето, на 50-годишните) – тогава в невръстната си младост, а днешните най-млади, тепърва са се раждали. Истински поетически дарования са се родили в годините между 1993-та и 1998-ма. А днес в удивително хармонични ладове звучат поетически гласове от различните възрастови диапазони: Палми Ранчев и Маламир Николов; Едвин Сузарев, Йордан Ефтимов и Георги Гаврилов; Димитър Гачев и Людмила Калоянова; Крум Филипов, Преслава Виденова и Антина Златкова; Татяна Карова, Теа Монева и Ева Гочева.

Това издание на конкурса беше по-различно от всички останали. По-силно от всички останали. Издание, което носи добри новини за българската литература, вече родила и отгледала своето зряло младо поколение. Конкурсът в Шумен е преживял години и с повече заглавия, известни имена, скандални решения, медийни дебати и опровержения. Спомняме си казуса с „AgDicted“ на Петър Чухов и скандала, отекнал в периодиката и студиата на Българската национална телевизия. Всъщност литературните скандали са нещо твърде полезно, те раздвижват, подобно буйна река, застоялите води на мейнстрийма на естетическия вкус и поетическите моди. Скандалите действат преантимино против заблацияване на литературния живот, против ошлагеряване на поезията.

Шуменският конкурс е обладан от духа на своя Иван Пейчев, наречан Принца на поезията. Смелият поет красавец, пианиста и скандалджия, покорител на женски сърца, харизматичният пръв сред равни, с достойна осанка, царствено достолепие и бунтарски дух, който сардоничен смях още кърти в ушите на провинциалните филстери с безсмъртните строфи:

На скучната поезия в леса / пикия спирт / и скитам се / пленен – / от тайната надежда, че ще съм / поне за пиенето оценен...

Не, Принца не е пророк в своето кралство. Той заминава от Шумен, за да не се забърне никога повече, но белаява пътя на идващите след него. Той е гласът на викация в пустинята:

Не си отивай / ще ми бъде тъжно / без твоите ръце / пристанищата са най-мръсно доказателство / за липса на море / когато теб те няма...

Да, именно така е казано, и пристанищата не са шлагерно „пустинно тихо“, а са лирически „най-мръсно доказателство“. Пристанище ли е лириката, или не е? За чии души? И може ли конкурс на името на този поет да лансира скучна поезия? Невъзможно.

Пейчев е поет, комуто не е чужд и епатажният жест, и антинаравоучителният патос, и егоцентричната поза, и дори самомнителният подтекст. Вероятно този дух също подклажда конкурентни нагласи, но нека не бъдем толкова суеверни все пак. Неговите гневни знамена, лаконично небе, далечни плавания, есенни брегове винаги са воювали с шлагерните атитюди и продължават да пледират за истинска, автентична поетическа индивидуалност. В нея трудно могат да се промъкнат конвенционалните нежни светлини, лунни отблясъци, печални звезди, разбити сърца, безутешни сълзи, островни самоти и всякакви женскости. Този конкурс явно е орисан да бъде такъв – гневен, бурен, полюсен и несъгласен, злободневно остър, медийно изкушен, космополитно неспокоен, скандален, ексцентрично артистичен... Но и ерудитски, благороден, категорично безпрекословен. На лауреатите на този конкурс им отива да бъдат *ковачи на мълнии*.

И все пак – защо именно Йордан Ефтимов и стихосбирката „Преди да измият кръвта“, родена в първите седмици и месеци на руската инвазия в Украйна? Разгръщаме книгата и виждаме един различен Йордан Ефтимов: стряскащ, гразнеш, провокиращ, късащ нервите ни, зомбиращ, скандализиращ, втрещяващ. Но и ироничен, издевателстващ с чувството ни за хумор, с познанията ни върху руската култура, медиите, политическите сюжети. Светотатстващ с митове и икони. И същевременно създавател на митове. Излязъл от „Опера нигра“, минал през „Жена ми винаги казва“ и „Сърцето не е създадено“ – това са малка част от заглавията му, като не съм склонна да прокарам

рязка жанрова граница и към онова, което той пише в научни студии, есета, епистолярни... – той винаги пише поезия. Някога Владимир Сабоурин го нарече „най-големият български поет от 90-те“. И ето го тук – в поетическа схватка с родените в същите тези 90-те. Сред конкурентите на настоящата награда поставям зад неговата книга Георги Гаврилов с „Последният Буенос Айрес“. Едва ли само заради антивоенната тема, която ги свързва, въпреки че войната на Гаврилов е друга. Никога не съм си падала особено по политическата поезия, защото не съм сигурна, че заемането на категорична политическа позиция е качество на добрата литература. Но факт – най-великата българска поема е политическа. И тя взема главата на своя автор. Далеч съм от помпозните сравнения между Гео Милев и Йордан Ефтимов – времето е различно, дискурсът е абсолютно несходен, стиловете са други, отстранението и отстоянието от събитията също, а те диктуват поетиката и съдбите на авторите. Но обвиненията висят заканително и със страшна сила – Ефтимов бил проукраински, той говорел с шаблоните на медийния дискурс. А там, в медиите, се размахват безогледни квалификации и се раждат злобещи неологизми, хвърлят се обвинения във фашизъм, рашизъм и прочия... Ефтимовата поезия е синтез между езици и медийни практики, новини и псевдоновини, филмови и литературни платна, плакати, анекдоти, фолклор, публицистични размисли – всичко това той премисля и премира в божествената мелница на своето въображение и ерудиция. Ето как звучи най-краткото стихотворение, именно то формулира най-неразрешимата дилема – съвременността ни

я превърна в трилема: *Кой ще победи: хладилникът или телевизорът? (Защо на танка не залага никой)* („Хладилникът, телевизорът и танкът“ По Ювенал). Това е антивоенна книга, категорично твърди в блърба на книгата Пламен Дойнов. И да, и не. Някой раздрознено би махнал с ръка – на когото не му харесва света и иска да го промени, нека бъде политик, а не поет. Поезията на Йордан в „Преди да измият кръвта“ е интелектуалско-политическа, тя е занимание съвсем не самотно, но затова пък твърде опасно, защото върви по острието на бръснача на настроенията. Настроенията му тразико-драматични („Педка от люка на танка“, „Гробът на героя“, „Любов“), ту полемични („Това не е първата война“), ту цитатно-сатирични („По дирите на безследно изчезналите“, „Самолет воюва с трактор“, „Киевската домакия“), ту профетични („Версии за края на войната“). Поезия, която, подобно свързвочков самолет, пикира между гротесковия потрес и гротесковата мелодрама: подобно *киевска домакия*, която бомбардира врага с *буркан кисели краставички* или войници, прострели потниците си върху бронята на танка, подобно *самолет*, който *воюва с трактор*, войник се завръща у дома, за да се ожени за

на стр. 10

A la guerre comme a la guerre...

от стр. 9

годеищата си, тя е изгубила краката си от касетъчна бомба и техният сватбен танц се води от един чифт крака – той я е презърнал като кукла и се носи с нея по дансинга... Поезията на Йордан Ефтимов звучи в регистрите на футуризма („Война на дронове“) и на експресионизма: *На какво прилича СУ 34, докато тлее? ... На прахосмукачката, на която лети змят / маг Румбурк ... На металическа акула с нарязани / от картечни изстрели хриле на муцуната? / На мрежа от казани... / На разтиляни боклуци след цунами?* („Свинолет на земята гори“). Стиховете на Ефтимов препращат към мита за войника Иван Чонкин (герой на прочутия сатиричен роман на руския писател Владимир Войнович), който в новата версия сега върху капака на дървената тоалетна в двора *чете „Московския комсомолец“: как в Украйна гейовете и лесбийките / са презърнали с наркоманиите и нацистите / и са превърнали тази древна руска степ в Геена* („По „Животът и необикновените приключения на войника Иван Чонкин“). Тези стихове прокарват смели магистрала от лиричния към медийния дискурс, защото това е война на митове, на думи, на фейкове („Батальонът от доброволци „Тигър“; „Неканени гости в Буча“). Защо е нужно ли? Защо поезията трябва да казва истината, а това значи да умее да формулира, макар и с образи. Това е поезия на контрастите, в която се срещат и разминават метафори и буквални медийни образи, натуралистични шрихи и романтични асоциации като в платно, изрисувано с техниката сфумато и кuarоскуро: *Това не е първата война, / мини от която ще платат с десетилетия / из океаните – като сплескани бутилки с пива. / Това не е първата война, / чиито потънали кораби ще са безценни / свидетелства / за мечтаните жени и за вълненията на войници, / живели някога. / Това не е първата война ... оставяйки под руините хиляди ненамерени / уж непотърсени трунове, / тела, които не съществуват, но вонят* („Това не е първата война“).

Това е жестока поезия, жестока като реалността на всяка война (която обикновено веднага бива дезинфекцирана в легенди за герои и изчистена от нелепостта). Войната е центрофуга, а в центрофугата като в Ада на Данте / се мятат забравени ръце и крака („Центрофуга“). Истинска война на думите. И като език, и като патос, и като езиково майсторство тя предлага стилистични игри с белия стих, но и със свободната силаботоника, с моноримата, с белия стих, с постмодерната тъкан (защо не сюжет) на лиричния текст, с нонсенса и неологизмите. Митологично-ироничен е дискурсът на Ефтимов – неслучайно на церемонията той сподели, че най-силна е втората част на неговата книга, където се развихряат антични Омирови сюжети: „Къде е Терсит“, „Гневът на Андромаха“, „Диомед или хулиганът“, „Парис – жертва на тролове“. И със съжаление отбеляза, че издателското решение отхвърля неговото желание корицата да използва фрагменти от антична червено- и чернофигурна керамика със сцени от Троянската война. Но мисля, че точно корицата е едно от попаденията на тази книга. Именно корицата на Станислав Беловски (колажът с Христовото разпятие на фона на изтърбушена бомбардирана панелка от Бородянка, пред чиито руини безразлично преминава велосипедист) разголява смислите ѝ, патоса ѝ: това е точно тази война! Тези стихове рисуват днешния ден и ужаса от това, че вече безразлично свикваме с войната. Античната корица щеше да постави друг акцент – не по-маловажен, но друг. И това вече би била друга книга. Но какъв ти акцент, та Ефтимов отваря цял портал към митологичните значения и образи, към внушенията на паметта – историческа и митологическа. Там Андромаха е ревнивата съпруга, която преживява грамата на нелепо героическото свое овдовяване. Ахейците са одарени с висшя естетически вкус да се сражават и раняват не просто жени, а богини (Омировият мотив за ранената от тракиеца Диомед Афродита). А Касандра е гласът на пропагандата, може би и гласът на интелектуалеца в безизходицата му: *Аз съм пророчица: не мога да не изричам истината. / А те искат от мен да съобщавам онова, което / трябва да е истината* („Разпъването на Касандра“). Поезията на Ефтимов е поезия на акалофилията, на заиграването с цитата, на пародирването на цитата, на автопародирването, на перифразата и паратекстуалността. Поезия, която достатъчно убедително борава и с класическата силаботоника, и със свободната, и с белия стих, с точната, богатата и пародийната монорима. Това е концептуална, злободневна, смела, гневна, иронична книга, при това написана на един дъх, която носи печата на епохата. Поетът стреля с автомат и благославя с кръст, лекува и превързва, като предварително е сипал по малко сол в раните на естетическия

ни вкус. По такива книги бъдещето ще ни помни, а потомците ще ни оценяват. Защото те са разпознаваеми за времето, в което живеем. Книга, която нямаше как да бъде написана по-рано или по-късно. И нямаше как да не бъде написана. Книга която събъдва невъзможното – хем да бъде спонтанна, хем да бъде концептуална. Втори в конкурсната програма остана **Едвин Сугарев** с „Блудни синове“ (Scribens, 2022). Само на пръв поглед тук ще констатираме познати и присъщи на поета звукови и образни тонаности и тематични ядра: търсения и изповеди, блуждения на духа, заблуди и възторзи, отчаяния и падения. Книгата е изградена от три цикъла: „Пеперугата“, „Светулка в дланите“, „Можем да будим Бог“. Не, това не е религиозна поезия. Това е изящно слово с епико-граматичен размах и хипермащабна чувствителност; екзотичност, но и неизмерима дълбина на преживяването. Това са стихове, пропити с преживяната и уталожена всемирна печал, облечени в смели, неочаквани метафори и носталгични образи от Борхесов поряток: *Иде краят на библиотеките / и костите на слепия Борхес настърхват...* – сред които са рухването на библиотеката-утопия и настъплението на виртуалните книги, които никога няма да прочетем докрай. Тук се мяркат познати образи и интонации, сред които разпознаваме Дон Кихот, Артур и Светия Граал, Исус, Ной, Блудния син. Стиховете на Сугарев са плод на мъдрост и богат житейски и естетически опит. Те звучат в ключа на Ханчевото „Жив съм“, такива са: „Дартът“, „Поезията“, „Завръщане“ и „Молитва“. Те казват нещо много просто и очевидно, затова и толкова мъдро – най-важното на този свят е човекът, а животът е самоценен и неповторим. В тази книга Едвин Сугарев звучи в тоналността и на Далчев, и на Ал. Геров, и на Андерсен дори. *Щъркове, достигнати от зимата, / която се е върнала с носталгия... („Щъркел“), господи, не ме оставяй да отмина, / като пренареждам имената на нещата... („Молитва“), И се завръща сърцето / старец, подпрян на тояжка... / никой не му отваря / и старецът / отминава* („Завръщане“). Неговата поезия е интелектуалска, понякога стряскаща с употребата на „непоетизми“ като например думата *ентропия* (питах се какъв именно поетически образ вае?), но същевременно и дълбоко емотивна, без да прекалява с интертекстовете и цитатните откровения. Поезията на Сугарев ни кара да мислим и да мечтаем – за лично преживяното минало, за детството със зимата и щъркелите, за смъртта като нирвана. All we need is love. Вероятно това е логото на тазгодишния конкурс? Този рефрен на Ленън прозвучава поне в пет стихосбирки в това издание на конкурса, има го и тук: *не иска да ме остави на мира / / тази стара битническа песен / Всичко, от което се нуждаем, е любов... („Всичко, от което се нуждаем“)*. Поезията на Сугарев задава металитературни въпроси – какво е всъщност поезията и кому служи? Но тя разсъждава и върху извечните проблеми на живота и смъртта в ключа на християнските, старозаветните и будистките метафори, според които умираването е кръговратно пътуване във времето към светлината и безкрая. Едно леко и хедонистично пътешествие на въображението, на духа, но и на плътта, която в прах ще се превърне, за да бъде замесена от нея глината на поредното сътворение. Именно този светъл хедонизъм и виталност е нещото, което завладява и изненадва читателя в тази поредна книга на поета Едвин Сугарев. Стихията на неговото *сътворение* е любовта.

Вероятно трябва да ни отрезви един цитат от книга на диаметрално различно от Едвин-Сугаревото присъствие, но едновременно и изключително плътно импониращо му. Това е младата поетеса **Антина Златкова** и нейната трета поред книга „**Контражур**“ (Пловдив, „Жанет 45“, 2022). Споделям личното си пристрастие към тази книга и нейната авторка. Антина е по-скептична в дефиницията си за любовта – тя е *арабеска или изтъркан илагер*. Това момиче привидно е от породата на скептично-безгрижните млади хора, имали щастието да не преживеят прехода – исторически и географски. Защото е родена през 1990 г., но живее и работи във Виена, твори зад камера, обикаля света, а за нея България е дестинация на ваканционни носталгии и изобретяване на минало, преживявания и събития. С всичките си сетива тя гледа, слуша, докосва и помирихва света, моделирайки го едновременно с думи и със светлина през фокуса на своята камера. Една изящна, артистично неочаквана фотографска визуална концепция за лиричния текст ни поднася това прекрасно, сякаш преждевременно пораснало дете с име на антична мъдр-ица. Защо ли думата „мъдрец“ е само в мъжки род, протестирам срещу сексизма на думите? „Сенки в анфас“, „пейзажът в рамка“, „Осветени ленти“, „На гърба на снимката“ – тези 4 цикъла на нейния „Контражур“ проникват отвъд фотографската плака, разлистват албума, влетяват в делника на аналоговия художник с камера, описвайки неговите несгоди. Стиховете ѝ, това са осветените ленти – хиатусите на паметта. Антина (на езика ми е все Йовковата Антица) преброява фотографско-словесното изкуство в жанровете „портрет“ и „пейзаж“. В рамките на нейните портрети оживяват литературни, митологични,

стародавни имена на хора и богове: „Ая“ – за *Ая светът се измерва / в келвинови градуси и лумени*, „Нено“ – ... *винаги в търсене / на нещо зад кадъра*, „Магдалена“ – *Магдалена / все е в черно / и все е в очакване... / на врани, котки / и любовни нещастия*, „Неда“ – *Неда търси кой да я нахрани / с дъжд и хризантеми / с черно-бели / грамофонни / меланхолии...* А още: „Лина“, „Сия“, „Петър, който пътува“. И (вероятно автобиографичната, не знам) „Зара, когато се връща“ – *детството е само / допири и аромати / майка ми / дървесни прилагателни / и лайка / баща ми / дим да го няма*. Типично младежкият непукизъм е примесен с болезнената сянка на чувството за изоставеност и безприютност. Не лично, а поколенческо.

„В поезията всички тези млади си приличат по носталгията... Спомням си за родината заради детството, всеки е имал по една баба на село, която му е правила палачинки – и ето как се ражда клишетото!“ – отсече раздразнено един от членовете на журито. Позволявам си да възроптая срещу това мислене. Де да беше толкова просто. И като че ли младите поети са много по-мъдри от всички нас. От всички вас. Старостта е безпощадна и като че ли мъничко завистлива към младостта, която има дори само биологическото преимущество да държи козовите в ръцете си. Съвсем по шекспировски. Но Антина би простила дори и тази завист на старостта в стиховете си. *В старостта си / едни се изострят / други омекват / гледам прабаба ми – / синеока и нежна / как кокетнички / кикотим се / от двете страни / на мушамената маса, / тиеш мляко с мед / и си гледаме / на карти...* И би филтурвала дори със смъртта, също като героинята си: *накрая на колодата ѝ / поп / и той е купя / смее ѝ се („Карти“)*.

Антина, съвсем по умбертоекковски, залага на хартията като на най-сигурния материал – хранилище на паметта. Само на пръв поглед това е женска чувствителност, защото и фотографията, и поезията са занаяти за мъже. Нейната стилистика е на визуалната поезия, на синестезията, на дежавюто. Ето, чуйте нейната почти магикореалистична „Сепия“: *този град, към който се връщам / с цял на канела и сепия / с бледожълти лимонадени улици / с бели котки и карамелени покриви – / в него винаги вървим към къщи / с прясна риба и ябълки от пазара, / сол и дим под мостовите и по краката ни / и по мустака на геврекчиата / на пристанището / години по-късно ще разбере, / че този град не е бил мой / не е бил спомен, / а пощенска картичка – / на гърба си написал: / представям си те тук / щастие / но има правописна грешка / в името ми*. От поетесите това го може Ахматова и може би Емили Дикинсън. И Багряна. Ето че се появява и една Антина-антична-Антица. Всъщност Антиците са две – тя и нейната баба. Младата поетеса мисли в неочаквани образи, тя майсторски борава с внезапните по детски уж наивистични хрумки, алюзии, но и дълбоко премислени митологични метафори. Тя разказва в стихове и с обектив, владеейки прекрасно изразните възможности на екфразиса и хипотипозата, при това в мерена реч. Владеейки стилистичните възможности на магическия реализъм, на алхимията на словото, на каламбура и екстрапоацията („Гагамес“), тя предлага собствен лирико-фотографски наратив, хуманистки пристрастен към човека, портрета, лицето и името, но и спомена, пейзажа, асоциацията. Стиховете ѝ улавят динамиката и драматичността на цветовете,

Снимка Redd F

